

2024/3024

6.12.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/3024 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 27 ноември 2024 година

за изменение на Регламент (ЕС) № 691/2011 по отношение на въвеждането на нови модули за икономическите сметки за околната среда

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 338, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽¹⁾,

като имат предвид, че:

- (1) С Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ се създаде Осмата програма за действие за околната среда и се потвърди, че мониторингът, включително чрез предоставянето на достоверна информация относно промените в околната среда, е от основно значение за разработването на ефективна политика, за да може изпълнението на тази политика да постигне целите на Съюза в областта на околната среда, и за предоставянето на права на гражданите. Следва да бъдат разработени инструменти, като например икономически сметки за околната среда, за повишаване на общата осведоменост относно въздействието на социално-икономическите дейности върху околната среда и приноса на околната среда към икономиката и благосъстоянието.
- (2) В Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ се предвижда Комисията да докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на посочения регламент и по целесъобразност, като взема предвид констатациите от пилотните проучвания, посочени в същия регламент, да отправя предложения за въвеждането на нови модули за икономически сметки за околната среда, като свързани с околната среда трансфери (субсидии), сметки за горското стопанство и сметки за екосистемните услуги.
- (3) Новите модули за икономическите сметки за околната среда трябва да допринесат пряко за приоритетите на политиките на Съюза в областта на околната среда, както са определени, наред с другото, в Осмата програма за действие за околната среда.
- (4) На своята 43-та сесия през февруари 2012 г. Статистическата комисия на ООН прие централната рамка на Системата от интегрирани икономически сметки за околната среда (SEEA) като международен статистически стандарт, а на своята 52-ра сесия през март 2021 г. прие и сметките за екосистеми на SEEA (SEEA EA), глави 1 – 7, които описват счетоводната рамка и физическите сметки. Новите модули, въведени с настоящия регламент, съответстват на централната рамка на SEEA и на SEEA EA. В допълнение SEEA приложи Системата от интегрирани икономически сметки за околната среда за водата (SEEA-Water), която поддържа централната рамка на SEEA.
- (5) За да може да изпълнява задачите си съгласно Договорите и международното право, особено свързаните с околната среда, устойчивостта и изменението на климата, Съюзът следва да разполага с относима, изчерпателна и надеждна информация. За основаното на факти вземане на решения са необходими статистически данни, които удовлетворяват критерии за високо качество, както е посочено в Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. Освен това е необходимо Комисията (Евростат) да представя събраните данни по по-достъпен и лесен за ползване начин, като същевременно активно популяризира тези данни.

⁽¹⁾ Позиция на Европейския парламент от 10 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 5 ноември 2024 г.

⁽²⁾ Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 година (ОВ L 114, 12.4.2022 г., стр. 22).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2011 г. относно европейските икономически сметки за околната среда (ОВ L 192, 22.7.2011 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмни комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

- (6) За да се постигне целта за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г., от съществено значение е всички правни актове и процеси на Съюза да бъдат приведени в съответствие с дългосрочните цели на Съюза в областта на околната среда и климата, установени съгласно Европейския зелен пакт, Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ и пакета „Подготвени за цел 55“. Няколко правни акта на Съюза вече изискват внимателен мониторинг на тенденциите, а оттам и допълнителни и по-точни данни. В това отношение е от съществено значение да се съберат относими и подробни данни от държавите членки относно техните инвестиции в областта на околната среда, за да се гарантира, че Съюзът е на път да постигне целите на Европейския зелен пакт. Поради всички тези причини системата на европейските икономически сметки за околната среда трябва да се развие като всеобхватен инструмент, предоставящ значителни допълнителни данни за мониторинг на прилагането на правото на Съюза в областта на околната среда и изготвянето на политиките в областта на околната среда.
- (7) Осмата програма за действие за околната среда призовава без забавяне да се създаде обвързваща рамка на Съюза за мониторинг и докладване за напредъка на държавите членки към постепенното премахване на субсидиите за изкопаеми горива, въз основа на договорена методика, и за поставяне на краен срок на равнището на Съюза, на национално, регионално и местно равнище за постепенното премахване на тези субсидии в съответствие с амбицията за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C, което е дългосрочна цел по отношение на температурата съгласно Парижкото споразумение, прието съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата. В това отношение Комисията следва да обърне специално внимание на тази тема в своята програма за пилотни проучвания и проучвания за осъществимост и да направи оценка на качеството на наличните данни относно енергийните субсидии, включително субсидиите за изкопаеми горива. Ако е целесъобразно, Комисията следва да представи законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета с оглед на въвеждането в европейските икономически сметки за околната среда на модул за енергийните субсидии, включително субсидиите за изкопаеми горива.
- (8) Водата е ключов ресурс и поради това е необходимо да се гарантира устойчивото управление на този ресурс и да се разбере връзката му с икономическата дейност. Поради това Комисията следва да направи оценка на качеството на наличните данни за водата и ако е целесъобразно – да представи законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета с оглед на въвеждането на модул за водата в европейските икономически сметки за околната среда.
- (9) Адаптирането е ключов елемент от дългосрочния глобален отговор на изменението на климата. Необходимо е да се предприемат мерки във връзка с нарастващите рискове за здравето, свързани с климата, включително по-честите и интензивни горещини, горски пожари и наводнения, заплахите за безопасността на храните и водата, за продоволствената сигурност и сигурността на водните ресурси, както и появата и разпространението на инфекциозни болести. Неблагоприятните последици от изменението на климата потенциално могат да надхвърлят адаптивната способност на държавите членки. Поради това държавите членки и Съюзът следва да повишат адаптивната си способност, да укрепят устойчивостта и да намалят уязвимостта си спрямо изменението на климата, както е предвидено в член 7 от Парижкото споразумение, както и да увеличат максимално съпътстващите ползи с други политики и законодателни актове. Регламент (ЕС) 2021/1119 изисква държавите членки да приемат всеобхватни национални стратегии и планове за адаптиране въз основа на солидни анализи на изменението на климата и уязвимостта, оценки на напредъка и показатели, като същевременно се ръководят от най-добрите и най-новите налични научни данни. Тъй като е необходимо да се наблюдава напредъкът по отношение на адаптирането към изменението на климата, Комисията следва да оцени качеството на наличните данни относно адаптирането към изменението на климата. Въз основа на получените резултати, ако е целесъобразно, Комисията следва да представи законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета с оглед на въвеждането в европейските икономически сметки за околната среда на модул за адаптирането към изменението на климата.
- (10) Загубата на биологично разнообразие е сред основните уязвимости, пред които са изправени икономиките, заедно с изменението на климата, което я задълбочава. Биологичното разнообразие е от решаващо значение за продоволствената сигурност, благосъстоянието на хората и цялостната устойчивост на обществата и икономиките. Поради това държавите членки и Съюзът следва да засилят реакцията си спрямо кризата с биологичното разнообразие в съответствие с международните им ангажменти по глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал, приета на петнадесетото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие.
- (11) Сметките за екосистемите като средство за представяне на данни за обхвата и състоянието на екосистемните активи и услугите, които те предоставят на обществото и икономиката, имат за цел да придадат стойност на природата, позволявайки по-добро отчитане на разходите за природата. Установяването на монетарни стойности следва да цели повишаване на видимостта на цената на бездействието и подпомагане на Съюза да постигне своите цели в областта на околната среда. За да се подготви адекватно въвеждането на изисквания за докладване за паричните стойности на екосистемните услуги, то следва да бъде предшествано от пилотни проучвания и проучвания за осъществимост, като се вземат предвид съответните международни стандарти. Тези проучвания следва да имат за цел да изследват, наред с другото, паричните стойности, които трябва да се докладват, връзките между тези стойности и промените в наличното

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 („Европейски закон за климата“) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

предлагане и използване на екосистемни услуги, потенциалните приложения за политиките на резултатите от различните методи за оценка, условията, при които оценките са подходящи за агрегиране помежду си и с други национални счетоводни агрегирани стойности; както и най-подходящия формат на таблиците за докладване. За да постигне в пълна степен желаните резултати, Комисията следва да направи оценка на методическите възможности и осъществимостта на измерването на паричните стойности на екосистемните услуги, като взема предвид SEEА ЕА. Въз основа на получените резултати Комисията следва да може да представи законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 691/2011 с цел включване на паричните сметки за екосистемите.

- (12) В своите заключения от 6 ноември 2020 г. относно европейската статистика Съветът насърчава европейската статистическа система да отговори на възникващите изисквания за информация, зададени от Европейския зелен пакт, включително по отношение на прегледа и разширяването на програмата за европейски икономически сметки за околната среда.
- (13) През 2019 г. Европейската сметна палата публикува специален доклад № 16/2019, озаглавен „Европейски икономически сметки за околната среда – ползата за създателите на политики може да се подобри“. В този доклад се подчертава необходимостта от по-пълни данни за горите и екосистемите и от цялостно въвеждане на сметки за горското стопанство.
- (14) Комисията (Евростат) и националните статистически институти и други национални органи, отговарящи за изготвянето на икономическите сметки за околната среда, следва да се стремят непрекъснато да разширяват обхвата и да подобряват качеството на статистическите данни, които подпомагат мониторинга и оценката на напредъка на Съюза в изпълнението на законодателните актове, приети съгласно пакета „Подготвени за цел 55“ и съгласно Европейския зелен пакт, Регламент (ЕС) 2021/1119, Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾, и други имащи отношение правни актове, както и в съответствие с международните ангажменти на Съюза, като същевременно вземат предвид международните статистически стандарти, разработени от Организацията на обединените нации и други органи.
- (15) От 2011 г. насам европейските икономически сметки за околната среда предоставят висококачествени данни и статистика в подкрепа на основаното на факти изготвяне на политики в областта на Европейския зелен пакт и други политики на Съюза. От ключово значение е тези данни и статистика да се публикуват и представят по разбираем и достъпен за всички потребители начин. Комисията (Евростат) следва да разработи и поддържа портал за статистически данни, обобщаващ ключовите показатели от икономическите сметки за околната среда по лесен за ползване начин. Достъпът до този портал за данни следва да бъде публичен и безплатен. Порталът за статистически данни следва да се стреми да подобрява разпространението и комуникацията по отношение на европейските икономически сметки за околната среда. Той следва също да не засяга механизмите за управление, установени за докладването и мониторинга на напредъка към постигането на целите и задачите на конкретни инициативи на Съюза, като например Осмата програма за действие за околната среда.
- (16) За да се гарантира гъвкавост и да се намали административната тежест за респондентите, националните статистически институти и другите национални органи, държавите членки следва да имат право да използват други приложими източници, методи и новаторски подходи като например наблюдение на земната повърхност (услуги на „Коперник“). Държавите членки следва да информират Комисията и да предоставят подробности по отношение на качеството на тези подходи.
- (17) Държавите членки следва да могат да получават финансова подкрепа за модернизацията и подобряването на качеството и навременността на статистическите данни за околната среда, както и за провеждането на пилотни проучвания и проучвания за осъществимост от програмата „Единен пазар“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁷⁾. В контекста на следващите многогодишни финансови рамки финансовата подкрепа следва да се предоставя в съответствие с правилата на приложимата европейска статистическа програма, посочена в Регламент (ЕО) № 223/2009.
- (18) Тъй като Съюзът включва 27 държави членки, е уместно да се препраща към „ЕС-27“.
- (19) Списъкът с възможните бъдещи европейски икономически сметки за околната среда, изброени в Регламент (ЕС) № 691/2011, се нуждае от актуализиране, за да бъде приведен в съответствие с текущите приоритети на политиките на Съюза.

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейската статистика (програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014 (ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 1).

- (20) Европейската система от сметки 1995 (ESA 95) беше заменена от Европейската система от сметки 2010 (ЕСС 2010), създадена с Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁸⁾.
- (21) В ЕСС 2010 се съдържа референтната рамка от общи стандарти, определения, класификации и счетоводни правила за изготвяне на сметките на държавите членки за статистическите изисквания на Съюза.
- (22) Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки, следва да публикува методическо ръководство, което съдържа допълнителни насоки за съставянето на икономическите сметки за околната среда, създадени в различните модули, които се въвеждат с настоящия регламент. Ръководството следва да включва насоки за изчисляване на характеристиките на сметките за горите, като например нетния годишен прираст на дървения материал от запасите от живи дървета или изчисляването на услугите за обезпечаване, предоставяни от екосистемите, като например приноса за глобалното регулиране на климата от намаляването на концентрацииите на парникови газове. Ръководството следва да бъде публикувано след влизането в сила на настоящия регламент.
- (23) Сметчането на изменението на климата, включително свързаните с него инвестиции, е абсолютно необходимо за постигане на целта за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г. Комисията (Евростат) следва да започне редовно да предоставя данни и статистика, събрани от наличните данни от модулите на икономическите сметки за околната среда и по целесъобразност – от други източници на данни. Тези данни следва да бъдат разбити по държави членки и да обхващат всички сектори на икономиката, които са от значение за сметчането на изменението на климата.
- (24) С цел да се вземе предвид развитието на околната среда, икономиката и техниката, когато е необходимо, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз, за да допълва Регламент (ЕС) № 691/2011 чрез предоставяне на методически насоки и да изменя приложения I — IX към същия регламент по отношение на списъка на характеристиките, за които трябва да се събират и предават данни, и по-специално приложение V, раздел 3, с цел да бъдат включени характеристики, засягащи други инвестиции за сметчане на изменението на климата. Комисията следва да гарантира, че нейните делегирани актове не водят до значителна допълнителна тежест за държавите членки или за респондентите. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽⁹⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (25) На Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема актове за изпълнение, с които на държавите членки се предоставят дерогации, в рамките на определен срок, доколкото са необходими значителни адаптации на националните им статистически системи. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁰⁾.
- (26) Тъй като целта на настоящия регламент, по-конкретно въвеждането на нови модули за икономическите сметки за околната среда в правната рамка за европейската статистика относно европейските икономически сметки за околната среда, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а от съображения за последователност и съпоставимост може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, както е посочено в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (27) Бяха проведени консултации с Комитета на Европейската статистическа система.
- (28) Поради това Регламент (ЕС) № 691/2011 следва да бъде изменен,

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 691/2011 се изменя, както следва:

- 1) Член 1 се заменя със следното:

„Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установява обща рамка за събирането, съставянето, предаването и оценяването на европейски икономически сметки за околната среда, за целите на създаването на икономически сметки за околната среда като сателитни сметки към Европейската система от сметки 2010 (ЕСС 2010), установена с Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*), като се предоставят методика, общи стандарти, определения, класификации и счетоводни правила, предназначени да се използват за съставяне на икономическите сметки за околната среда.

Настоящият регламент допринася и за предоставянето на достоверна информация относно основните тенденции, неотложните проблеми и двигателите за промени в околната среда и по този начин спомага за мониторинга и оценката на напредъка на Съюза в постигането на неговите цели в областта на околната среда, определени в правото на Съюза, както и за изпълнението на международните му ангажменти областта на околната среда.

(*) Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).“

- 2) В член 2 се добавят следните точки:

- „7) „сметки за горското стопанство“ означава сметки за активи за горски ресурси, включващи залесени земи и дървесина върху залесени земи, и икономически сметки за дейности в горското стопанство и дърводобива;
- 8) „субсидии, свързани с околната среда, и подобни трансфери“ означава текущи и капиталови трансфери по смисъла на ЕСС 2010, предназначени да подкрепят дейности за опазване на околната среда и защита на природните ресурси и свързаните с тях продукти;
- 9) „сметки за екосистемите“ означава набор от сметки, предназначени да предоставят съгласувана информация за обхвата и състоянието на екосистемите и за потоците от услуги, предоставяни от тези екосистеми на социално-икономическата система“

- 3) Член 3 се изменя, както следва:

- а) в параграф 1 се добавят следните букви:

„ж) модул за сметки за горското стопанство, както е посочено в приложение VII;

з) модул за сметки за субсидиите, свързани с околната среда, и подобни трансфери, както е посочено в приложение VIII;

и) модул за сметки за екосистемите, както е посочено в приложение IX.“;

- б) Параграф 3 се заменя със следното:

„3. На Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове в съответствие с член 9, когато това е необходимо, за да се вземе предвид развитието на околната среда, икономиката и техниката:

а) за да допълва настоящия регламент чрез предоставяне на методически насоки;

б) за да изменя приложения I—VI по отношение на информацията, посочена в параграф 2, букви в), г) и д);

в) за да изменя приложения VII, VIII и IX по отношение на информацията, посочена в параграф 2, букви в), г) и д), при условие че:

- i) списъкът на характеристиките, посочени в параграф 2, буква в), се изменя само с не повече от четири характеристики за всяко приложение на всеки три години; и
- ii) информацията, посочена в параграф 2, буква г), се изменя само с цел да се определят първата референтна година, честотата и крайните срокове за предаване на всички добавени характеристики.

При упражняване на правомощието си по настоящия параграф Комисията гарантира, че с тези делегирани актове не се налага значителна допълнителна тежест на държавите членки или на респондентите. Комисията надлежно обосновава своите делегирани актове.“

4) Член 4 се изменя, както следва:

- а) заглавието се заменя със следното:

„Пилотни проучвания и проучвания за осъществимост“;

- б) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Комисията изготвя програма за пилотни проучвания и проучвания за осъществимост, които да се извършват на доброволни начала от държавите членки, с цел да се развие отчитането и да се подобри качеството на данните, да се установят дългосрочни периоди и да се разработи методика. Програмата включва пилотни проучвания за тестване на нови модули за икономически сметки за околната среда. При изготвянето на програмата Комисията обръща специално внимание на модулите, които генерират данни за енергийните субсидии, включително субсидии за изкопаеми горива, като гарантира, че на държавите членки и респондентите не се налагат допълнителни административни или финансови тежести.“;

- в) добавя се следният параграф:

„3. В допълнение към програмата за пилотни проучвания и проучвания за осъществимост Комисията (Евростат) в срок до 27 юни 2026 г., в сътрудничество с държавите членки, извършва оценка на методическите възможности и осъществимостта на паричната оценка, възможните отчетни стойности, когато тези стойности липсват, и възможните алтернативни начини за измерване за сметките за екосистемните услуги, като се вземат предвид международните стандарти на Системата от икономически сметки за околната среда – сметки за екосистемите (SEEA EA). Въз основа на резултатите от тази оценка и тези проучвания Комисията може да представи на Европейския парламент и на Съвета законодателно предложение за изменение на настоящия регламент с цел включване на парични сметки за екосистемите.“

5) В член 5 параграф 2 се изменя, както следва:

- а) добавя се следната буква:

„г) всякакви други относими източници, методи или иновативни подходи, доколкото те позволяват изготвянето на икономически сметки за околната среда, които са съпоставими и са в съответствие с приложимите специфични изисквания за качество.“;

- б) добавя се следната алинея:

„Държавите членки, които решат да използват източниците, методите или иновативните подходи, посочени в буква г), информират Комисията (Евростат) възможно най-скоро преди края на годината, предхождаща въвеждането на метода, и предоставят подробна информация относно качеството на получените данни.“

6) Член 8 се заменя със следното:

„Член 8

Дерогации

1. Комисията може да приема актове за изпълнение за предоставяне на държавите членки на дерогации, доколкото са необходими значителни адаптации на националните им статистически системи. Може да се предоставят дерогации от приложенията по време на преходния период, посочен в тях. Дерогации може да се предоставят и от мерките за изпълнение и делегираните актове, приети съгласно настоящия регламент. Тези дерогации могат да бъдат предоставяни за максимален срок от две години. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.

Първа алинея от настоящия параграф не се прилага за промените, произтичащи от промени в класификациите и номенклатурите или промени в счетоводните рамки на националните и регионалните сметки в съответствие с Регламент (ЕС) № 549/2013.

2. За получаването на дерогация от приложения VII, VIII и IX съгласно параграф 1 заинтересованата държава членка представя на Комисията надлежно обосновано искане до 27 декември 2026 г. За получаването на дерогация по параграф 1 от мерките за изпълнение или делегираните актове, приети съгласно настоящия регламент, които влизат в сила след 26 декември 2024 г., заинтересованата държава членка представя на Комисията надлежно обосновано искане в срок от три месеца от датата на влизане в сила на съответната мярка или акт.“

7) Въмъква се следният член:

„Член 8а

Финансиране

1. За прилагането на настоящия регламент Съюзът предоставя финансова подкрепа от програмата „Единен пазар“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета (*), за националните статистически институти и други национални органи, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009, за:

- а) разработване на методики за статистиката съгласно настоящия регламент, включително за участието на държавите членки в представителните пилотни проучвания и проучвания за осъществимост, посочени в член 4;
- б) подобряване на статистическото качество на сметките, по-специално за разработването или усъвършенстването на процеси, включително цифрови решения, които имат за цел изготвянето на статистика с по-високо качество;
- в) подобряване на навременността на сметките и намаляване на административната и отчетната тежест.

2. Размерът на финансовия принос на Съюза по настоящия член се определя в съответствие с правилата на програмата „Единен пазар“ като част от годишната бюджетна процедура, в зависимост от наличното финансиране. Бюджетният орган определя наличните бюджетни кредити за всяка година.

3. За прилагането на настоящия регламент на националните статистически институти и други национални органи, посочени член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009, може да се предостави финансов принос и от други приложими финансови програми на Съюза в съответствие с правилата на тези програми.

(*) Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейската статистика (програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014 (ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 1).“

8) Член 9 се заменя със следното:

„Член 9

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграфи 3 и 4 и в член 10, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 11 август 2011 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на 5-годишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграфи 3 и 4 и в член 10, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет в съответствие с член 3, параграф 3 или 4 или член 10, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът не е представил възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок както Европейският парламент, така и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“

9) Въмъква се следният член:

„Член 9а

Портал за статистически данни за икономическите сметки за околната среда („информационно табло“)

1. Комисията (Евростат) създава портал за статистически данни за икономическите сметки за околната среда („информационно табло“), който обобщава ключовите показатели от икономическите сметки за околната среда по лесен за ползване и интерактивен начин.

Порталът за данни показва данните, предоставени от държавите членки във всеки от модулите, определени в настоящия регламент, и относно инвестициите за смекчаване на изменението на климата, посочени в член 10, четвърта алинея.

2. Порталът за данни започва да функционира не по-късно от 31 декември 2024 г. и се актуализира от Комисията (Евростат) веднъж годишно. Порталът за данни е публично достъпен на уебсайта на Евростат.“

10) Член 10 се изменя, както следва:

а) във втора алинея първото тире се заменя със следното:

„— за въвеждане на нови модули за икономически сметки за околната среда, като сметки за водата (количествени и качествени), сметки за разходите за управление на ресурсите, субсидии или мерки за подкрепа, потенциално вредни за околната среда и сметки за отпадъците;“

б) добавят се следните алинеи:

„До 31 декември 2024 г. и най-малко на всеки две години след това Комисията (Евростат) излиза с цифрова публикация, която съдържа данни и статистика относно смекчаването на изменението на климата, включително инвестициите, съставена от съответните налични данни от модулите на икономическите сметки за околната среда и ако е подходящо – от други източници на данни.

Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 9 за изменение, по целесъобразност, на приложение V, раздел 3, за да включва характеристики по отношение на други инвестиции за смекчаване на изменението на климата. Данните, включени в цифровата публикация, посочена в трета алинея от настоящия член, предоставят разбивка на тези данни по държави членки, включително относно инвестициите, и обхващат всички икономически сектори и дейностите.

До 27 декември 2026 г. Комисията прави оценка на качеството на наличните данни относно енергийните субсидии, включително субсидиите за изкопаеми горива, данните относно адаптирането към изменението на климата и относно водата и ако е целесъобразно – представя законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета за въвеждането на нови модули за икономически сметки за околната среда за енергийните субсидии, включително субсидии за изкопаеми горива; за адаптирането към изменението на климата, включително разходи за него, и за сметки за водата.“

11) В приложение IV, раздел 3, първа алинея осмото тире се заличава

12) В целия текст и приложенията всички препратки към ЕС-28 и към ЕСА 95 се заменят съответно с ЕС-27 и с ЕСС 2010

13) Приложения VII, VIII и IX се добавят в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Считано от 1 януари 2025 г., данните за получените или платените трансфери за опазване на околната среда, подавани преди съгласно приложение IV, се подават съгласно приложение VIII.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 1, точка 11 се прилага от 1 януари 2025 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 27 ноември 2024 година.

За Европейския парламент

Председател

R. METSOLA

За Съвета

Председател

BÓKA J.

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ VII

МОДУЛ ЗА СМЕТКИТЕ ЗА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО

Раздел 1

ЦЕЛИ

В сметките за горското стопанство се записват и представят данни за горските ресурси и икономическата дейност в горското стопанство и дърводобивната промишленост по начин, който е напълно съвместим с данните, отчетени съгласно ЕСС 2010. В сметките за горското стопанство се предоставя допълнителна информация и се прилагат концепции, адаптирани към особения характер на горите, горското стопанство и дърводобивната промишленост.

В настоящото приложение се определят данните, които следва да бъдат събирани, съставяни, предавани и оценявани от държавите членки за сметките за горското стопанство.

Раздел 2

ОБХВАТ

В сметките за горското стопанство се записват запасите и потоците от горски ресурси (залесени земи и дървесина) и икономическата дейност в горското стопанство и дърводобивната промишленост, включително производството на дървени трупи и добива и събирането на диворастващи недървесни горски продукти.

Раздел 3

СПИСЪК НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ

Държавите членки съставят сметки за горското стопанство в съответствие с характеристиките, посочени в настоящия раздел.

1. Сметки за активи за залесени земи и дървесина. Залесените земи се определят като сумата от следните три букви.

- а) Гори на разположение за доставка на дървен материал: гори, при които екологични, социални или икономически ограничения не оказват значително влияние върху настоящото или потенциално доставяне на дървен материал. Тези ограничения могат да бъдат установени от правна уредба, управленски решения или решения на собственика или по други причини.
- б) Гори, които не са на разположение за доставка на дървен материал: всички гори, които не са разглеждат като гори на разположение за доставка на дървен материал в съответствие с буква а). Това са гори, при които екологични, социални, икономически или правни ограничения възпрепятстват всяка значима доставка на дървен материал. Това включва i) гори с правни ограничения или ограничения, произтичащи от други политически решения, които напълно изключват или силно ограничават доставянето на дървен материал поради съображения като опазване на околната среда или биологичното разнообразие (защитени гори, национални паркове, природни резервати и други защитени територии, като тези със специално екологично, научно, историческо, културно или духовно значение); ii) гори, в които продуктивността или качеството на дървения материал са твърде ниски или разходите за добив и транспорт са твърде високи, за да оправдаят дърводобива, с изключение на случайна сеч за собствено крайно потребление.
- в) Други залесени земи.

„Гора“ е земя, простираща се върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности на място. Това понятие не включва площи, които са предимно селскостопанска земя или площи с дървета в градски условия, като градски паркове, алеи и градини.

„Други залесени земи“ са площи, които не са класифицирани като гора, простиращи се върху повече от 0,5 хектара; с дървета с височина над пет метра и с от 5 – 10 % покритие от дървесни корони или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности на място; или с над 10 % комбинирано покритие от храсти, храстовидна растителност и дървета. Това понятие не включва площи, които са предимно селскостопанска земя или площи с дървета в градски условия, като градски паркове, алеи и градини.

„Нетен годишен прираст на дървения материал“ е средният годишен растеж в обема на живите дървета, от който е извадена стойността на средната годишна смъртност.

„Отстранявания“ е обемът на всички дървета, живи или мъртви, които са изсечени и отстранени от гори, други залесени земи или други сечища. Това включва непродадени дървени трупи, съхранявани край горския път. Това понятие също така включва възстановени загуби, отстранявания през годината на изсечен в по-ранен период дървен материал, отстранявания на дървен материал без ствол (като пънове и клони) и отстраняване на дървета, унищожени или увредени от природни явления (известни като загуби от природни бедствия), например пожар, вятър, насекоми и болести. То не включва недървесна биомаса или дървен материал, които са оставени в гората и не са отстранени през годината, напр. пънове, клони, върхове на дървета и остатъци от изсичане (дърводобивни отпадъци).

„Безвъзвратни загуби“ са остатъците от изсичане и всичко повалено от ветровете, което не може да бъде отстранено от гората, и дървесина, загубена при горски пожари.

2. Икономически сметки, отчитащи икономическата дейност в горското стопанство и дърводобивната промишленост. Горската и дърводобивната промишленост са съвкупността от всички местни единици по вид дейност (местни ЕВД), които извършват дейности, класифицирани в NACE Rev. 2 раздел A02.

Като се използват дефинициите на ЕСС 2010, се отчитат следните характеристики:

- продукция;
- от която: продукция за собствено крайно потребление;
- междинно потребление;
- брутна добавена стойност;
- потребление на основен капитал;
- други данъци върху производството;
- други субсидии за производството;
- компенсация на наетите лица;
- бруто образуване на основен капитал и придобиване минус отписване на непроизведени нефинансови активи;
- изменение на материалните запаси;
- капиталови трансфери.

Държавите членки отчитат заетостта в горското стопанство и дърводобивната промишленост в хиляди годишни работни единици (ГРЕ), както е определено в Регламент (ЕО) № 138/2004 на Европейския парламент и на Съвета (*).

Раздел 4

ПЪРВА РЕФЕРЕНТНА ГОДИНА, ЧЕСТОТА И СРОКОВЕ НА ПРЕДАВАНЕ

1. Статистиките се съставят и предават ежегодно.
2. Статистиките се предават в рамките на 21 месеца след края на референтната година.
3. За да отговори на нуждите на потребителите от пълни и актуални набори от данни, веднага след като бъдат налице достатъчно данни от държавите, Комисията (Евростат) изготвя оценки за общите стойности за ЕС за основните агрегати на този модул. При възможност Комисията (Евростат) изготвя и публикува оценки за данните, които не са били предадени от държавите членки в посочените в точка 2 срокове.
4. Първата референтна година е 2023 г.
5. При първото предаване на данни държавите членки включват годишни данни от 2022 г. до първата референтна година.

6. При всяко следващо предаване на данни на Комисията държавите членки предоставят годишните данни за години $p-2$, $p-1$ и p , където p е референтната година. При всяко преразглеждане на данните държавите членки предават отново данни за годините от 2022 г. нататък. Държавите членки могат да предоставят всички налични данни за годините преди 2022 г.

Раздел 5

ОТЧЕТНИ ТАБЛИЦИ

За характеристиките, посочени в раздел 3, се отчитат следните данни:

1. Площ на залесените земи, представена по:

- гори на разположение за доставка на дървен материал;
- гори, които не са на разположение за доставка на дървен материал;
- други залесени земи.

Всяка от тези категории се разпределя допълнително по:

- налична площ в началото на референтната година;
- залесяване и други увеличения;
- обезлесяване и други намаления;
- статистическа прекласификация;
- налична площ в края на референтната година.

Данните се отчитат в хиляди хектара.

2. Обем дървесина, разпределен по:

- гори на разположение за доставка на дървен материал;
- гори, които не са на разположение за доставка на дървен материал;
- други залесени земи.

Горите на разположение за доставка на дървен материал се разпределят допълнително на:

- запаси в началото на референтната година;
- нетен прираст;
- отстранявания;
- безвъзвратни загуби;
- статистическа прекласификация;
- балансираща позиция;
- запас в края на референтната година.

Гори, които не са на разположение за доставка на дървен материал, и другите залесени земи се представят допълнително по:

- запаси в началото на референтната година;
- отстранявания;
- други промени (между запасите в началото и края на референтната година);

— запас в края на референтната година.

Данните се отчитат в хиляди m³, включително кората.

3. Стойност на дървесината, разпределена по:

- гори на разположение за доставка на дървен материал;
- гори, които не са на разположение за доставка на дървен материал;
- други залесени земи.

Горите на разположение за доставка на дървен материал се разпределят допълнително на:

- запаси в началото на референтната година;
- нетен прираст;
- отстранявания;
- безвъзвратни загуби;
- преоценка;
- статистическа прекласификация;
- балансираща позиция;
- запас в края на референтната година.

Гори, които не са на разположение за доставка на дървен материал, и другите залесени земи се представят допълнително по:

- запаси в началото на референтната година;
- отстранявания;
- други промени (между запасите в началото и края на референтната година);
- запас в края на референтната година.

Данните се отчитат в милиони в национална валута.

4. При икономическите сметки продукцията, посочена в раздел 3, се отчита в следната разбивка, като продуктите са определени по отношение на класификацията на продуктите по икономически дейности, версия 2.1:

- горски дървета и храсти, живи (продукт 02.10.11) и семена от горски дървета и храсти (продукт 02.10.12);
- горски дървета, определени като нетен годишен прираст на дървостой в култивирани гори (продукт 02.10.30);
- необработен дървен материал (продукт 02.20.1), в т.ч. продажби на дървесина от некултивирани гори, включващ следните позиции, които се отчитат в два отделни реда:
 - i) дърва за горене (продукти 02.20.14 и 02.20.15);
 - ii) необработен дървен материал, т.е. сборът от необработен дървен материал от иглолистни дървесни видове (продукт 02.20.11), необработен дървен материал от широколистни дървесни видове, различни от тропическите (продукт 02.20.12), и необработен дървен материал от тропически дървесни видове (продукт 02.20.13);
- диворастващи недървесни продукти (продукт 02.30);
- услуги, характерни за дейността на горското стопанство и дърводобива, определени като услуги на горските разсадници (продукт 02.10.2), спомагателни дейности в горското стопанство (продукт 02.4), и всякакви други услуги, предоставяни от местните единици по вид дейност (местни ЕВД) на горската промишленост;

- други продукти от свързани второстепенни дейности в местните ЕВД, като гъби и трюфели (01.13.8), други ягодоплодни, вкл. плодове от рода *Vaccinium* (01.25.19), естествен каучук (01.29.10), друг необработен дървен материал, вкл. цепени и заострени колове и колчета (16.10.39), дървени въглища (20.14.72), услуги на природни паркове и резервати, включително за опазване на дивата флора и фауна (91.04.12) и всякакъв друг продукт, произведен от местните ЕВД.

Междинното потребление на горското стопанство и дърводобивната промишленост, посочено в раздел 3, се отчита в следната разбивка, като продуктите са определени по отношение на класификацията на продуктите по икономически дейности, версия 2.1:

- сумата от горски дървета и храсти, живи, (продукт 02.10.11), семена от горски дървета и храсти (продукт 02.10.12) и дървостой (продукт 02.10.3), използвани за производството на дървесина;
- сумата от енергия и смазочни масла, включително електрическа енергия (продукт 35.11.10), бензин за двигатели (продукт 19.20.21), природен газ във втечнено или газообразно състояние (продукт 06.20.10), смазочни масла и други масла (продукт 19.20.29) и други сходни продукти;
- сумата от услугите, характерни за горското стопанство и дърводобива, включително услугите на горските разсадници (продукт 02.10.2), спомагателните дейности в горското стопанство (продукт 02.4) и всякакви други услуги, предоставяни от местните ЕВД в горското стопанство и дърводобивната промишленост;
- други стоки и услуги, които не са отчетени в нито един от показателите за междинно потребление.

Промените в материалните запаси на горското стопанство и дърводобивната промишленост, посочени в раздел 3, се отчитат в следната разбивка по:

- промени в незавършеното производство на отглежданите биологични активи;
- други изменения на материалните запаси.

Всички характеристики се отчитат в милиони в национална валута.

5. Данните за други залесени земи се докладват на доброволен принцип.

Раздел 6

МАКСИМАЛНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРЕХОДНИТЕ ПЕРИОДИ

Максималната продължителност на преходния период за прилагане на разпоредбите от настоящото приложение е две години след първия срок за предаване.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

МОДУЛ ЗА СМЕТКИТЕ ЗА СУБСИДИИ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА, И ПОДОБНИ ТРАНСФЕРИ

Раздел 1

ЦЕЛИ

В сметките за субсидии, свързани с околната среда, и подобни трансфери се събират и представят данни за текущи и капиталови трансфери, предназначени да подкрепят дейности, които опазват околната среда и природните ресурси, включително производството и използването на екологични продукти, по начин, който е съвместим с концепциите и определенията на ЕСС 2010.

В настоящото приложение се определят данните, които държавите членки събират, съставят, предават и оценяват във връзка със сметките за субсидии, свързани с околната среда, и подобни трансфери. Тези данни се използват и за съставяне на националните разходи за опазване на околната среда, както е посочено в приложение IV.

Раздел 2

ОБХВАТ

В сметките за субсидиите, свързани с околната среда, и подобни трансфери се записват некомпенсираните плащания от сектора на държавното управление към институционалните сектори (в рамките на националната икономика и към останалия свят) и от лицата, които не пребивават във въпросната държава (останалия свят), с цел опазване на околната среда или намаляване на използването и добива на природни ресурси.

Раздел 3

СПИСК НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ

Държавите членки изготвят сметки за субсидиите, свързани с околната среда, и подобни трансфери в съответствие със следните характеристики:

- субсидии (код по ЕСС 2010 D.3);
- други текущи трансфери (кодове по ЕСС 2010 D.6 и D.7);
- капиталови трансфери (код по ЕСС 2010 D.9).

Всички данни се отчитат в милиони в национална валута.

Раздел 4

ПЪРВА РЕФЕРЕНТНА ГОДИНА, ЧЕСТОТА И СРОКОВЕ НА ПРЕДАВАНЕ

1. Статистиките се съставят и предават ежегодно.
2. Статистиките се предават в рамките на 24 месеца след края на референтната година.
3. За да отговори на нуждите на потребителите от пълни и актуални набори от данни, веднага след като бъдат налице достатъчно данни от държавите, Комисията (Евростат) изготвя оценки за общите стойности за ЕС за основните агрегати на този модул. При възможност Комисията (Евростат) изготвя и публикува оценки за данните, които не са били предадени от държавите членки в посочените в точка 2 срокове.
4. Първата референтна година е 2023 г.
5. При първото предаване на данни държавите членки включват годишни данни от 2022 г. до първата референтна година.
6. При всяко следващо предаване на данни на Комисията държавите членки предоставят годишните данни за години n-2, n-1 и n, където n е референтната година. При всяко преразглеждане на данните държавите членки предават отново данни за годините от 2022 г. нататък. Държавите членки могат да предоставят всички налични данни за годините преди 2022 г.

Раздел 5

ОТЧЕТНИ ТАБЛИЦИ

1. За посочените в раздел 3 характеристики данните се отчитат по:

- разплащателен институционален сектор, както следва:
- държавно управление;
- останал свят;
- получаващ институционален сектор, както следва:
- държавно управление;
- корпоративни предприятия;
- домакинства;
- нестопански институции, обслужващи домакинства;
- останал свят.

2. За всяка от отчетните категории, посочени в параграф 1, данните се отчитат по класовете на класификацията на дейностите по опазване на околната среда (СЕРА) и класификацията на дейностите по управление на ресурси (CReMA), групирани, както следва:

- СЕРА 1;
- СЕРА 2;
- СЕРА 3;
- СЕРА 4;
- СЕРА 5;
- СЕРА 6 (включително бившата CReMA 12);
- сумата от СЕРА 7, СЕРА 8 и СЕРА 9;
- CReMA 10;
- CReMA 11;
- CReMA 13;
- CReMA 13A;
- CReMA 13B;
- CReMA 13C;
- CReMA 14;
- сумата от CReMA 15 и CReMA 16.

3. Трансферите, които корпорациите получават от сектор „Държавно управление“, групирани чрез сумиране на всички класове на СЕРА (СЕРА 1–9) и всички класове на CReMA (CReMA 10–16), се групират допълнително според класификацията на икономическите дейности за Европейската общност (NACE Rev. 2), както следва:

- NACE, раздел А – селско, горско и рибно стопанство;
- NACE, раздел В – добивна промишленост;
- NACE, раздел С – преработваща промишленост;
- NACE, раздел D – производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива;
- NACE, раздел Е – доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъците и възстановяване;

- NACE, раздел F – строителство;
 - NACE, раздел G – търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети;
 - NACE, раздел H – транспорт, складиране и пощи;
 - NACE, раздели I–U – други раздели на NACE.
4. Класовете по СЕРА, посочени в точка 2 и 3, са определени в приложение IV, класовете по CReMA са посочени в приложение V.

Раздел 6

МАКСИМАЛНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРЕХОДНИТЕ ПЕРИОДИ

Максималната продължителност на преходния период за прилагане на разпоредбите от настоящото приложение е две години след първия срок за предаване.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

МОДУЛ ЗА СМЕТКИТЕ ЗА ЕКОСИСТЕМИТЕ

Раздел 1

ЦЕЛИ

В сметките за екосистемите се представят данни за обхвата и състоянието на активите на екосистемите и услугите, които те предоставят на обществото и икономиката. Данните са в съответствие със SEEA EA и са съвместими с данните, отчетени в рамките на ECC 2010.

В сметките за екосистемите се използва съществуваща информация, където е възможно, включително от наблюдение на Земята, отчитане в областта на околната среда и други източници на данни.

Раздел 2

ОБХВАТ

В сметките за екосистемите се записват обхватът на екосистемите, състоянието на екосистемите и потоците от екосистемни услуги.

Обхватът на екосистемите представлява размерът на екосистемите, изразен като площ. В сметките за обхвата на екосистемите се включват сухоземни (включително сладководни) и морски екосистеми на национална територия.

Състоянието на една екосистема е качеството на екосистемата, измерено по отношение на нейните абиотични, биотични и ландшафтни характеристики, по типове екосистеми.

Екосистемните услуги са ползите, които екосистемите предоставят по отношение на икономически и други човешки дейности. Те включват i) услуги за обезпечаване, ii) регулиране и поддръжка, и iii) културни услуги. В сметките за екосистемните услуги се записват действителното предлагане и използване на екосистемни услуги, предоставяни от екосистемите на национална територия.

Тематичните сметки са сметки, в които данните са организирани според специфични теми на политиката, като биологично разнообразие, изменение на климата, океани и градски райони.

Раздел 3

СПИСЪК НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ

Държавите членки съставят сметки за екосистемите в съответствие със следните характеристики.

1. Сметки за обхвата на екосистемите, в които се отчитат площта и промяната в площта за всеки тип екосистема в рамките на националната територия. Държавите членки представят сметките за обхвата на екосистемите в хиляди хектара.
2. Матрица за преобразуване, като компонент на сметките за обхвата на екосистемите, в които се записват в хектари преобразуванията между видовете екосистеми между две точки във времето.
3. Сметки за състоянието на екосистемите, в които се записват характеристиките на екосистемите, както следва:
 - а) за населени места и други изкуствени площи:
 - зелените площи в градските агломерации, съседните градове и предградията се отчитат в % от общата площ, изчислена за цялата територия на градските агломерации, градовете и предградията, включително всички типове екосистеми в този район;
 - концентрацията в градовете на прахови частици с диаметър до 2,5 μm се отчита в $\mu\text{g}/\text{m}^3$ като средна стойност за страната за отчетния период.
 - б) за обработваеми земи:
 - запасите от органичен въглерод в горния пласт на почвата се отчитат в t/ha , като средна стойност за страната за отчетния период;
 - в) за пасища:

- запасите от органичен въглерод в горния пласт на почвата се отчитат в t/ha, като средна стойност за страната за отчетния период;
- г) за обработваеми земи и затревени площи заедно:
- индексът на обикновените видове птици, живеещи върху земеделски земи, се отчита като национален съвкупен индекс за отчетния период;
- д) за гори и горски площи:
- мъртвата дървесина се отчита в m³/ha като средна стойност за страната за отчетния период;
 - плътността на дървесната покривка се отчита в % като средна стойност за страната за отчетния период;
 - индекс на обикновените горски видове птици; с индекса за горските видове птици се описват тенденциите относно изобилието на обикновени видове горски птици в обитаваните от тях европейски райони с течение на времето; това е съставен индекс, създаден въз основа на данни от наблюдение на видовете птици, характерни за горските местообитания в Европа; индексът се основава на конкретен списък на видовете във всяка държава членка;
- е) за морски плажове, дюни и влажни зони:
- делът на изкуствените непроникливи площи, присъстващи в крайбрежната зона, която включва екосистеми от типа морски плажове, дюни и влажни зони, се отчита в % като средна стойност за страната за отчетния период.

Градските агломерации, градовете и предградията са местни административни единици, категоризирани според типологията за степента на урбанизация, определена в Регламент (ЕС) 2017/2391 на Европейския парламент и на Съвета (**).

4. Сметки за екосистемните услуги, в които предлагането и използването на екосистемни услуги се записват в таблици „Ресурс – използване“. В таблицата „Ресурс“ се записва предлагането на екосистемни услуги от екосистемите за социално-икономическите системи. В таблица „Използване“ се отчита използването на екосистемните услуги по вида използване, както е определено в раздел 5.

В таблиците „Ресурс – използване“ се отчитат следните физически единици.

а) Услуги за обезпечаване

- Осигуряването на реколта е приносът на екосистемата към растениевъдството, изразен като количеството прибрана за различни употреби реколта. Това включва производство на храни и влакна, фураж и енергия и пасищна биомаса, както е посочено в приложение III, таблица А, раздели 1.1 и 1.2.
- Опрашването е приносът на дивите опрашители от екосистемата за производството на културите, посочени в първото тире. Приносът се отчита в тонове зависещи от опрашителите култури, които могат да бъдат приписани на диви опрашители, по вида на културата за основните видове зависещи от опрашителите култури, включващи плодни дървета, ягодоплодни култури, домати, маслодайни семена и „други“.
- Осигуряването на дървесина е приносът на екосистемата към отглеждането на дърветата и другата дървесна биомаса и се отчита като нетен прираст в хиляди m³, включително кората, както е определено в приложение VII.

б) Регулиращи услуги и услуги за поддръжка

- Филтриране на въздуха като принос на екосистемата за филтриране на замърсители, пренасяни по въздуха чрез отлагане, абсорбция, прикрепване и съхранение на замърсители от компонентите на екосистемата (особено дърветата). Това намалява вредните последици от замърсителите. Приносът се отчита в тонове адсорбирани прахови частици.
- Глобалното регулиране на климата е приносът на екосистемата за намаляване на концентрацията на парникови газове в атмосферата чрез отстраняване (нето улавяне) на въглерод от атмосферата и задържане (съхранение) на въглерод в екосистемите. Приносът се отчита в тонове нетно уловен въглерод и тонове органичен въглерод, съхраняван в сухоземните екосистеми, включително запаси над и под земята.

— Местното регулиране на климата е приносът на екосистемите за регулирането на атмосферните условия на околната среда в градските райони чрез растителност, което подобрява условията на живот на хората и подпомага икономическото производство. То се представя и отчита като понижение на температурата в градовете, поради въздействието на градската растителност, в градуси по Целзий в дните с температура над 25 градуса по Целзий.

в) Културни услуги

— Услугите, свързани с туризма сред природата, са приносът на екосистемите, по-специално чрез екосистемните биофизични характеристики и качества, позволяващи на хората да използват околната среда и да се възползват от нея чрез преки, физически и събрани в резултат от практически опит взаимодействия на място с околната среда. Този принос се отчита в брой нощувки в хотели, хостели, къмпинги и др., които могат да бъдат причислени към посещенията на екосистеми.

5. В сметките за екосистемите се използва следната таблица за типовете екосистеми:

Категория	Тип екосистема
1	Населени места и други изкуствени площи
2	Обработваема площ
3	Затревени площи (пасища, полуестествени и естествени затревени площи)
4	Гори и горски площи
5	Пустош и храсти
6	Екосистеми с рядка растителност
7	Вътрешни влажни зони
8	Реки и канали
9	Езера и язовири
10	Морски устия и преходни води
11	Морски плажове, дюни и влажни зони
12	Морски екосистеми (крайбрежни води, шелф и открит океан)

Раздел 4

ПЪРВА РЕФЕРЕНТНА ГОДИНА, ЧЕСТОТА И СРОКОВЕ НА ПРЕДАВАНЕ

1. Статистиките се съставят и предават:

- на всеки 3 години за сметките за обхвата на екосистемата и състоянието на екосистемата; данните се отнасят до представителна средна стойност за референтната година и до матрицата за преобразуване към промяната през 3-те години между 2 референтни години;
- ежегодно за сметките за екосистемните услуги, при условие че Комисията (Евростат) предостави инструменти за моделиране за изчисляване на екосистемните услуги; при липса на такива инструменти, на всеки три години за сметките за екосистемните услуги.

2. Статистиките се предават в рамките на 24 месеца след края на референтната година.
3. За да отговори на нуждите на потребителите от пълни и актуални набори от данни, веднага след като бъдат налице достатъчно данни от държавите, Комисията (Евростат) изготвя оценки за общите стойности за ЕС. При възможност Комисията (Евростат) изготвя и публикува оценки за данните, които не са били предадени от държавите членки в посочените в точка 2 срокове.
4. Първата референтна година е 2024 г. Първата референтна година за матрицата за преобразуване е 2027 г.
5. При първото предаване на данни държавите членки включват данни от 2024 г. за сметките за обхвата и състоянието и за таблиците „Ресурс – използване“ на екосистемните услуги във физически единици. Данните за матрицата за преобразуване показват промените между 2024 г. и 2027 г.
6. При всяко следващо предаване на данни на Комисията държавите членки предоставят данни за сметките за екосистемните услуги, обхвата и състоянието на екосистемите за години $p-3$ и p , където p е референтната година. При всяко преразглеждане на данните държавите членки предават отново данните от 2024 г. нататък. Държавите членки могат да предоставят всички налични данни за годините преди 2024 г.

Раздел 5

ОТЧЕТНИ ТАБЛИЦИ

1. Сметки за обхвата на екосистемите: за всички посочени в раздел 3 типове екосистеми данните при първото предаване се отчитат за първата референтна година. За всички следващи предавания на данни данните се отчитат, както следва:

- обхват през предходната референтна година;
- увеличения;
- намаления;
- обхват през текущата референтна година.

В матрицата за преобразуване се отчитат преобразуванията между всички типове екосистеми, посочени в раздел 3, между предходната и текущата референтна година.

2. Сметки за екосистемните услуги: данните за екосистемните услуги, посочени в раздел 3, се отчитат в таблици „Ресурс – използване“, както следва:

а) таблица „Ресурс“, в която се записва годишното осигуряване на услугите, посочени в раздел 3, от всички типове екосистеми, посочени в раздел 3, с изключение на категории 10 и 12;

б) таблица „Използване“, в която се отчита използването на екосистемни услуги в съответствие със следното разпределение:

- междинно потребление на отраслите;
- бюджетни разходи за крайното потребление;
- крайно потребление на домакинствата;
- бруто капиталонакопаване;
- износ.

3. Държава членка, чиято обща сухоземна площ не надвишава 0,3 % от общата сухоземна площ на Съюза, не е длъжна да отчита данни.

Раздел 6**МАКСИМАЛНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРЕХОДНИТЕ ПЕРИОДИ**

Максималната продължителност на преходния период за прилагане на разпоредбите от настоящото приложение е две години след първия срок за предаване.

- (*) Регламент (ЕО) № 138/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 5 декември 2003 г. относно икономическите сметки за селското стопанство (ИССС) в Общността (ОВ L 33, 5.2.2004 г., стр. 1).
- (**) Регламент (ЕС) 2017/2391 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1059/2003 по отношение на териториалните типологии (Tercet) (ОВ L 350, 29.12.2017 г., стр. 1)“.